

ЛЕКЦІЙНИЙ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЛІНГВОДИДАКТИКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

ЛЕКЦІЯ № 1

Тема: Мета, зміст, завдання, структура навчальної дисципліни. Огляд літератури з курсу.

Мета: розкрити основні аспекти професійної підготовки майбутніх учителів-словесників, зміст і структуру навчальної дисципліни.

Завдання: ознайомити студентів з державними документами про вищу школу й мовну освіту; розкрити роль когнітивної діяльності студентів; накреслити перспективу практичної підготовки (роль педагогічної практики).

Анотація: У лекції характеризувано різні види навчальної діяльності студентів, що включають зміст навчальних дисциплін мовознавчого змісту (теоретичний, історичний, практичний блоки). Особливу увагу акцентовано на формах і засобах навчання української мови у вищій школі; на засвоєнні лінгводидактичної термінології, її класифікаційних особливостях, що становить основу професійної підготовки здобувачів вищої освіти.

У лекції окремо розглянуто питання практики здобувачів як важливого складника професійної підготовки майбутнього викладача.

План

1. Вища освіта в Україні: проблеми і завдання.
2. Мовна освіта у вищій школі.
3. Огляд наукової літератури.
4. Зміст і структура курсу.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 1, 3, 5, 7, 18, 20, 26, 38, 39, 40, 41

ЛЕКЦІЯ № 2

Тема: Лінгводидактика як наука і навчальна дисципліна

Мета: розширити знання здобувачів вищої освіти про лінгводидактику як науку і навчальну дисципліну на основі найновішої літератури з теми.

Завдання: ознайомити здобувачів з науковим апаратом дисципліни та історією її формування й розвитку; визначити основні етапи сучасної лінгводидактики; ознайомити із працями учених-лінгводидактів.

Анотація: У лекції здобувачі ознайомляться з найновішою лінгводидактичною літературою; шляхами розвитку вишівської лінгводидактики. Особлива увага звертається на сучасні напрями і підходи лінгводидактики, провідні лінгводидактичні школи України. Здобувачі ознайомляться також із працями провідних українських учених-лінгводидактів.

План

1. Історія формування лінгводидактики.
2. Дошкільна, шкільна і вишівська лінгводидактика: реалії і перспективи.
3. Сучасні лінгводидактики

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 3, 4, 5, 7, 9, 15, 18, 20, 26, 37, 38, 39, 40-43.

ЛЕКЦІЯ № 3

Тема: Теоретичні орієнтири сучасної української лінгводидактики

Мета: розкрити найголовніші теоретичні надбання методики навчання мови в загальноєвропейському просторі й Україні; орієнтувати їх на мовну політику і чинне законодавство з питань мовної політики в Україні.

Завдання: ознайомити здобувачів вищої освіти з основними положеннями Загальноєвропейських рекомендацій, з'ясувати роль стандартизованої освіти й опрацювати основні державні документи про мовну освіту.

Анотація. У лекції звернено увагу й проаналізовано основні положення мовної політики в Європейському просторі і в Україні. З'ясовується зміст і структура стандарту мовної освіти та його рівні. Особлива увага звертається на зміст і значення закону про функціонування української мови як державної.

План

1. Мовна освіта в європейському просторі.
2. Мовна політика в Україні.
3. Закони про мову в Україні.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 1, 3, 5, 9, 10, 15, 17, 18, 26, 28, 30, 37, 38, 39.

ЛЕКЦІЯ № 4

Тема: Концепції мовної освіти в Україні

Мета: з'ясувати основні ідеї концептуальних засад мовної освіти; особливу увагу зосередити на концепціях, що регламентують зміст і технологію навчання мови.

Завдання: Проаналізувати зміст концепцій мовної освіти (1994, 1996, 2002, 2006). Визначити роль концепцій когнітивної та комунікативної методики навчання мови. Виділити рідномовний підхід до навчання мови й особливості професійної підготовки учителя-словесника в бі- та полілінгвальному середовищі.

Анотація. Основна увага в лекції зосереджена на аналізі існуючих концепцій мовної освіти. Особливо акцентовано увагу на нових концепціях, що відбивають ідеї стандартизованої освіти – когнітивної та комунікативної методики. на основі нового закону про функціонування української мови виділено проблеми рідномовного підходу й ролі бі- і полікультурного середовища виховання мовної особистості учнів і здобувачів вищої освіти.

План

1. Концептуальні засади мовної освіти.
2. Концепції когнітивної та комунікативної методики навчання мови.
3. Рідномовний аспект підготовки магістрантів.
4. Особливості підготовки вчителя-словесника в полікультурному середовищі

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 3, 4, 5, 7, 8, 9, 15, 17, 18, 22, 28, 38, 39.

ЛЕКЦІЯ № 5

Тема: Зміст, структура і технологія реалізації лінгводидактики вищої школи в навчальному процесі

Мета: розкрити роль лінгводидактики вищої школи в професійній підготовці майбутніх учителів.

Завдання: ознайомити здобувачів вищої освіти із структурою і змістом навчальних планів ЗВО; охарактеризувати зміст і форми занять у вищій школі; навести приклади технології занять.

Анотація: У лекції аналізуються навчальні плани для здобувачів вищої освіти рівнів «бакалавр» і «магістр», поділ навчальних дисциплін на блоки: розкриваються особливості та роль спецкурсів і факультативів тощо. Аналізуються робочі програми й методичні комплекси з дисциплін лінгвістичного циклу.

Особлива увага в лекції зосереджується на змісті і формах занять у вищій школі. Аналізуються програми окремих дисциплін і форми проведення занять. Розглядаються питання технологічного підходу до навчання у ЗВО. З'ясовується сутність поняття *лінгводидактика*, й ілюструються прикладами навчальних планів підготовки здобувачів. Окремо виділено питання інтегративності в підготовці сучасного філолога; з'ясовується взаємозв'язок лінгвістичних, літературознавчих дисциплін, психології і педагогіки та роль їх у професійній підготовці здобувачів.

Рідномовний підхід розглядається у двох аспектах – забезпечення досконалого володіння українською мовою як державною і рідною та як професійним документом. Звертається увага на соціальну роль української мови в житті громадян України.

План

1. Структура навчальних планів ЗВО.
2. Зміст і форми занять у вищій школі.
3. Технологія проведення занять.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 3, 4, 5, 6, 7, 9, 15, 17, 18, 19, 23, 26, 37, 38, 39, 40-43

ЛЕКЦІЯ № 6

Тема: Загальноєвропейські рекомендації і державні документи з питань мовної освіти в Україні

Мета: з'ясувати зміст філологічної освіти у контексті загальноєвропейських рекомендацій та державних документів.

Завдання: ознайомити здобувачів вищої освіти з місцем і роллю філологічної освіти, її суспільним і соціальним значенням для нашої держави; визначити головні завдання професійної підготовки майбутніх філологів.

Анотація. У лекції розглядаються питання філологічної освіти, у т. ч. і мовної крізь призму Загальноєвропейських рекомендацій та державних документів про державну мову й мовну освіту. Особливу увагу звернено на

державні стандарти мовної освіти (початкової, середньої, вищої). Виділяються проблеми професійної підготовки здобувачів у руслі аналізованих документів.

План

1. Мовна освіта в загальноєвропейському просторі.
2. Державні документи (закони, концепції) з питань мовної освіти.
3. Стандартизація мовної освіти та її рівні.
4. Філологічна освіта в Україні.
5. Проблеми професійної підготовки студентів-філологів.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 1, 3, 4, 5, 6, 9, 12, 15, 17, 18, 29, 38, 39

ЛЕКЦІЯ № 7

Тема: Методологічні засади мовної освіти в Україні

Мета: ознайомити студентів із філософією сучасної освіти, соціальною базою та методологією навчання рідної і державної мови.

Завдання: З'ясувати найголовніші філософські та соціальні засади сучасної освіти; ознайомити з працями українських філософів і визначити особливості навчання мови в білінгвальному середовищі.

Анотація. У лекції з'ясовуються методологічні засади мовної освіти в Україні. Виділено філософію освіти, соціальне підґрунтя професійної підготовки майбутніх філологів. особливу увагу звернено на лінгводидактичні засади. окремо розглядаються питання навчання рідної та державної мови в багатомовному середовищі, навчання української мови іноземних здобувачів вищої освіти.

План

1. Філософія освіти.
2. Соціальне підґрунтя професійної підготовки магістрантів..
3. Методологічні засади навчання рідної і державної мови в умовах білінгвізму.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 1, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 17, 18, 26, 29, 30, 31, 38, 39.

ЛЕКЦІЯ № 8

Тема: Загальнонаукові та професійні підходи до навчання мови у ЗВО

Мета: схарактеризувати загальнонаукові й професійні підходи до навчання мови у ЗВО.

Завдання: з'ясувати сутність понять *аспект* і *підхід*; розкрити особливості традиційних та інноваційних підходів, місце їх шкільній і вишівській методиці; аргументувати пріоритет компетентнісного підходу у професійній підготовці здобувачів.

Анотація. У лекції розкривається зміст понять *аспект*, *підхід*, *компетенція*, *компетентність*; на конкретних прикладах аналізуються сучасні підходи до навчання мови. Особлива увага звернена на аналіз системи компетентностей, якими має оволодіти здобувач вищої освіти.

План

1. До поняття «аспект» чи «підхід» у навчальному процесі.
2. Засадничі підходи до навчання – особистісно орієнтований, комунікативно-діяльнісний і компетентнісний.
3. Компетентнісний підхід – основа професійної підготовки магістрантів.
4. Розмежування загальнонаукових та професійних підходів.
5. Система компетентностей майбутнього філолога.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 4, 7, 9, 10, 12, 13, 15, 17, 22, 26, 28, 29, 37, 38, 39.

ЛЕКЦІЯ № 9

Тема. Психологічні та психолінгвістичні основи навчання мови у ЗВО

Мета: з'ясувати психологічні та психолінгвістичні основи навчання мови у ЗВО.

Завдання: розкрити теоретичний аспект мовленнєвої діяльності; визначити роль мовленнєвої діяльності у саморозвитку і самовдосконаленні мовної особистості здобувача вищої освіти; охарактеризувати особливості професійного спілкування майбутніх філологів.

Анотація: У лекції акцентується увага на ролі психології й психолінгвістики в професійній підготовці майбутніх філологів.

Зокрема, виділяється питання про мовну особистість здобувача й оволодіння ним мовленнєвою діяльністю з опорою на її теорію, розроблену вітчизняними й зарубіжними вченими.

Особлива увага звертається на проблему професійного спілкування та його роль у становленні викладача української мови у ЗВО.

План

1. Студент як суб'єкт навчальної діяльності у ЗВО.
2. Формування мовної особистості студента.
3. Психологізація навчання мови.
4. Основи мовленнєвої діяльності у вищій школі.
5. Формування комунікативної компетентності майбутніх філологів.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 4, 5, 7, 9, 12, 15, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО СЕМІНАРСЬКОГО / ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Семінарське / практичне заняття містить завдання теоретичного і практичного характеру. Метою занять є поточна перевірка рівня засвоєння студентом навчального матеріалу з окремих тем дисципліни, що виносяться на ці заняття. Із метою оцінки результатів [навчання студентів](#), а також для встановлення зворотного зв'язку між [викладачем](#), його якістю викладання і рівнем [знань](#) і [вмінь](#) студентів планами занять передбачено проведення модульного контролю.

На семінарські / практичні заняття виносяться не всі, а найважливіші й найскладніші питання дисципліни. решту питань студенти опрацьовують самостійно. під час перевірки до занять необхідно прочитати конспект лекції з відповідної теми, вивчити понятійний апарат й осягнути логіку навчального матеріалу. Доцільно скористатися методичними порадами до відповідної теми. Якщо деякі питання залишилися незрозумілими, варто звернутися до літературних джерел, рекомендованих у цьому розділі.

Опрацьовуючи літературні джерела, слід брати до уваги, що всі вони, як правило, різняться за логічною будовою навчального матеріалу, визначеннями категорій, теоретичним поданням матеріалу тощо. У цьому зв'язку доцільно віддавати перевагу тим джерелам, які є базовими для ЗВО. Слід також мати на увазі, що деякі джерела з часом старіють. Тому лише в лекціях викладач може оперативно висвітлювати можливі зміни в теорії і практиці.

На семінарському / практичному занятті оцінюються:

- усна відповідь студента;
- участь в обговоренні дискусійних питань;
- участь у ділових, рольових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;

- дібрані приклади з педагогічної практики, новини вітчизняного / зарубіжного досвіду роботи викладачів та вчителів-словесників.;
- реферативні виступим, усні повідомлення тощо.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЛІНГВОДИДАКТИКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 1

ТЕМА: Мовна освіта в Україні і у ЗВО

Мета: ознайомити студентів з проблемами мовної освіти в Україні; розкрити поняття «філологічна освіта», визначити реалії і перспективи підготовки філологів.; назвати сучасні наукові школи і напрями; розкрити зміст і завдання підготовки магістрів-філологів.

План

1. Проблеми мовної освіти в Україні.
2. Вища філологічна освіта: реалії і перспективи.
3. наукові школи і напрями.
4. Завдання підготовки магістрів-філологів.

Завдання:

1. Опрацювати основні документи про вищу філологічну освіту в Україні;
2. Ознайомитися з навчальним планом підготовки філологів та вчителів-словесників;
3. Підготувати інформацію про одну із наукових шкіл.

Література: позиції 1, 4, 6, 9 за списком літератури.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

ТЕМА: Лінгводидактика та її теоретичні орієнтири

Мета: З'ясувати сутність поняття «лінгводидактика», визначити основні етапи її розвитку, проаналізувати роль і завдання стандартизованої мовної освіти і зміст законів про мову.

План

1. Лінгводидактика як наука.
2. Етапи розвитку лінгводидактики.
3. Стандартизація мовної освіти в Україні.
4. Закони про мову.

Завдання:

1. Опрацювати словник визначень лінгводидактики.
2. Підготувати тези доповіді «Стандартизація мовної освіти в Україні».
3. Проаналізувати новий закон про мову.

Література: позиції 3, 5, 7, 18, 20, 26, 38, 39, 40, 41 за списком літератури.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 3

ТЕМА: Концепції мовної освіти

Мета: Визначити концептуальні засади мовної освіти в Україні, з'ясувати роль концепцій, розроблених у 90-х роках минулого століття і початку поточного; з'ясувати основні завдання підготовки сучасного вчителя-словесника.

План

1. Концептуальні засади мовної освіти в Україні.
2. Концепції комунікативної і когнітивної методики.
3. Підготовка вчителя-словесника до роботи в полікультурному середовищі.

Завдання:

1. Ознайомитися з основними концепціями мовної освіти, здійснити порівняльний аналіз їх.
2. Підготувати інформацію про сутність і роль когнітивної і комунікативної методики навчання української мови.

Література: позиції 3, 4, 5, 7, 8, 9, 15, 17, 18, 22, 28, 38, 39 за списком літератури.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 4

ТЕМА: Зміст і технологія реалізації лінгводидактики вищої школи

Мета: З'ясувати понятійний апарат дисципліни; проаналізувати навчальний план підготовки магістрантів; визначити роль інтегративного підходу до навчального процесу на сучасному етапі.

План

1. Термінологічне підґрунтя вишівської лінгводидактики.
2. Інтегративний підхід до навчання у ЗВО.
3. Особливості інтегративності філологічної освіти (аналіз навчального плану)

Завдання:

1. Виписати з термінологічних словників визначення понять «лінгводидактика», «лінгвометодика» і «методика».
2. Підготувати приклади з навчального процесу у виші інтеграцій дисциплін психолого-педагогічного та філологічного циклів.

Література: позиції 3, 4, 5, 6, 7, 9, 15, 17, 18, 19, 23, 26, 37, 38, 39, 40-43 за списком літератури.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 5

ТЕМА: Мовна політика в Україні

Мета: Ознайомити магістрантів з основними напрямками мовної політики в Україні та проблемами мовної освіти в загальноєвропейському просторі.

План

1. Мовна політика в Європейському просторі
2. Державні документи з питань мовної політики
3. Стандарт мовної освіти та його рівні
4. Філологічна освіта та проблеми підготовки студентів.

Завдання:

1. З'ясувати основні положення Загальноєвропейських рекомендацій з питань мовної освіти.
2. Скласти словничок термінів.
3. Визначити рівні стандартизації мовної освіти в Україні.
4. Навести приклади стандартів початкової, середньої та вищої школи.

Література: позиції 1, 3, 4, 5, 6, 9, 12, 15, 17, 18, 29, 38, 39 за списком літератури.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 6

ТЕМА: Методологія мовної освіти

Мета: З'ясувати сутність поняття «філософія освіти» та роль її в реалізації завдань мовної освіти в Україні; розкрити соціальні умови вищої філологічної освіти, роль полілінгвізму і багатомовного (двомовного) середовища.

План

1. Філософські засади філологічної освіти.
2. Соціальне замовлення на підготовку вчителя-словесника.
3. Полілінгвальне і крос-культурне мовне середовище та проблеми професійної підготовки вчителя.

Завдання:

1. З'ясувати поняття «філософські та соціальні засади мовної освіти».
2. Розкрити завдання підготовки культуромовної особистості на сучасному етапі.
3. Підготувати повідомлення з теми: «особливості навчання і рідної і державної мови».

Література: позиції 1, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 17, 18, 26, 29, 30, 31, 38, 39 за списком літератури.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 7

ТЕМА: Основні підходи до навчання мови у ЗВО

Мета: З'ясувати сутність понять «аспект», «підхід» та засадничі підходи стандартизованої мовної освіти; домогтися усвідомлення й розуміння понять «компетенція» і «компетентність» і засвоєння загальнонаукових і професійних підходів.

План

1. З'ясування сутності понять «аспект» і «підхід».
2. Загальнонаукові підходи стандартизованої мовної освіти.
3. Професійні підходи та роль їх у підготовці майбутнього філолога.
4. Система компетентностей магістранта.

Завдання:

1. Підготувати повідомлення з теми «Компетенції і компетентності філолога».
2. На основі опрацювання Стандарту шкільної мовної освіти скласти словничок термінів, пов'язаних із стандартизацією освіти.

Література: позиції 4, 7, 9, 10, 12, 13, 15, 17, 22, 26, 28, 29, 37, 38, 39 за списком літератури.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 8

ТЕМА: Психологізація навчального процесу в гуманітарному виші

Мета: З'ясувати роль психологічних та психолінгвістичних засад філологічної освіти в Україні; визначити основні етапи формування мовної особистості студента-філолога та удосконалення його комунікативної компетентності

План

1. Студент як суб'єкт навчального процесу.
2. Шляхи вдосконалення мовної особистості студента.
3. Психолінгвістичні засади підготовки філолога.
4. Формування комунікативної компетентності студента.

Завдання:

1. Розкрити поняття «психологізація навчального процесу».
2. Підготувати повідомлення «Форми мовленнєвої діяльності студента».

Література: позиції 4, 5, 7, 9, 12, 15, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39 за списком літератури.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ЗВО

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 9

ТЕМА: Дидактичні засади навчання мови у ЗВО

Мета: На основі принципу спадкоємності визначити закономірності мовної освіти у виші; узагальнити роль принципів навчання та критерії класифікації їх.

План

1. Система закономірностей і принципів навчання у ЗВО філологічного профілю.
2. Аналіз принципів на основі наукових джерел (критерії і класифікації).
3. Загальнодидактичні принципи.
4. Специфічні принципи.

Практичні завдання:

1. навести приклади принципів і закономірностей шкільної методики мови.
2. Підготувати анотації аналізу принципів у працях учених-дидактів.
3. Навести приклад власного використання принципів.

Література: позиції 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 15, 17, 18, 19, 26, 40-43 за списком літератури.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 10

ТЕМА: Методи, прийоми і засоби навчання мови у ЗВО

Мета: Узагальнити знання студентів про методи, прийоми і засоби навчання й ознайомити їх із специфічною класифікацією методів навчання у виші; звернути особливу увагу на сучасні активні методи і прийоми та особливості використання їх у навчальному процесі.

План

1. З'ясування сутності поняття «метод навчання».
2. Активні методи навчання.
3. прийоми інтерактивного методу.
4. Засоби навчання мови у ЗВО.

Практичні завдання

1. Навести приклади класифікації методів навчання на матеріалі праць учених.
2. Дібрати 2–3 приклади використання активних методів у навчанні студентів.
3. Навести приклади використання ігрових елементів на практичних заняттях
4. скласти порівняльну таблицю шкільних і вишівських методів.

Література: позиції 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 17, 21, 26, 29, 31, 37, 38, 39 за списком літератури.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 11

ТЕМА: Форми навчальної роботи у ЗВО

Мета: Розкрити сутність понять «форми навчання у вищій школі»; визначити основні тенденції вдосконалення аудиторних і позааудиторних занять; з'ясувати роль дистанційного навчання в сучасних умовах.

План

1. Поняття «аудиторні» і «позааудиторні» форми навчання.
2. Система форм навчання у виші.
3. Типологія лекційних занять.

4. Різновиди практичних занять.
5. Позааудиторні форми роботи.

Практичні завдання

1. Скласти таблицю форм занять.
2. Підготувати план лекції (дисципліна на вибір студента).
3. Розробити план практичного / семінарського заняття.
4. Дібрати систему завдань до заняття з методики навчання української мови у школі (тема і клас на вибір студента).
5. Скласти план проведення консультації з мовознавчих дисциплін (тема на вибір студента).

Література: позиції 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 16, 17, 21, 26, 29, 31, 37, 38, 39 за списком літератури.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 12

ТЕМА: Технологія навчання у ЗВО

Мета: ознайомити студентів з поняттям «технологія», «педагогічна технологія»; на прикладах підготовки студентів-філологів, спонукати їх до вивчення досвіду викладачів й формувати вміння налізу.

План

1. Сутність понять «технологія», «педагогічна технологія».
2. Традиційні технології навчання.
3. Інноваційні технології.
4. Формування лінгводидактичної компетентності студентів.

Практичні завдання

1. Проаналізувати заняття одного з викладачів.
2. Навести приклади традиційних занять з елементами новизни.
3. Розробити конспект (тезисно) одного з різновидів лекції.
4. Підготувати план лекції з теми «Полікультурне і крос-культурне навчання на уроках української мови у школах нацменшин».

Література: позиції 3, 4, 5, 7, 9, 15, 19, 21, 22, 25, 28, 32, 35, 37, 38 за списком літератури.

СЕМІНАРСЬКЕ ЗАНЯТТЯ № 13

ТЕМА: Самостійна робота студентів

Мета: ознайомити магістрантів з організацією самостійної роботи у вищій філологічній професії; визначити роль і завдання студента у цьому процесі; розкрити види самостійної роботи та методику її виконання.

План

1. Сутність поняття «самостійна робота студента».
2. Студент як суб'єкт організації самостійної роботи.
3. Контроль самостійної роботи студентів.

Завдання

1. Довести, що самостійна робота один із феноменів сучасного навчального процесу у вищій.
2. З'ясувати види і форми самостійної роботи та навести приклади.
3. Аргументувати, що студент є суб'єктом організації і виконання самостійної роботи.

Література: позиції 3, 7, 8, 9, 14, 17, 29, 30, 31, 37, 38, 39 за списком літератури.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні

1. Костів О., Сколодра-Шепітко О. Методика викладання української мови : навч.-метод. посібник. Львів, 2018. 202 с.
2. Пентилюк М. І., Окуневич Т.Г. Методика навчання української мови у таблицях і схемах : навч. посіб. К. : «Ленвіт», 2006. 134 с.
3. Копусь О.А. Теоретичні засади формування фахової лінгводидактичної компетентності майбутніх магістрів-філологів у вищому навчальному закладі : монографія. Одеса, 2012. 429 с.
4. Методика викладання української мови в середніх освітніх закладах / Кол авторів за ред. М. Пентилюк. К. : Ленвіт, 2009. 400 с.
5. Омельчук С.А. Сучасна українська лінгводидактика: норми в термінології і мовна практика фахівців : монографія. К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2019. 356.
6. Плиско К. Теорія і методика навчання української мови в середній школі. Харків : ХДПУ, 2001. 115 с.
7. Практикум з методики навчання української мови / Кол. авторів за ред. М. І. Пентилюк. К. : Ленвіт, 2003. 302 с.
8. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах : модульний курс : посібник для студентів / Кол. авторів за ред. М. І. Пентилюк. К. : Ленвіт, 2011. 366 с.

9. Словник-довідник з української лінгводидактики : навч. посіб. / Кол. авторів за ред. М.І. Пентилюк. К. : Ленвіт, 2015. 320 с.

10. Словник-довідник з української лінгводидактики : навчальний посібник. / Кол. авторів за ред. М. І. Пентилюк [О. М. Горошкіна, Н. Єсаулова, О. Лук'янченко та ін.]. К. : Ленвіт, 2003. 149 с.

Додаткові

11. Бровко О.О., Горошкіна О.М., Нікітіна А.В., Порохня Л.В., Шестопалова Т.П. Позакласна робота з української мови і літератури: олімпіади, науково-дослідницька робота. Луганськ, 2005.

12. Біляєв О.М. Лінгводидактика рідної мови. К.: Генеза, 1994. 180 с.

13. Варзацька Л. Інтегровані уроки рідної мови і мовлення. 5 клас : посібник для вчителя. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2010. 120 с.

14. Варзацька Л. Формування оргдіяльнісних умінь на уроках української мови в старшій школі на академічному рівні: метод. посіб. К. : Педагогічна думка, 2012. 144 с.

15. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. К. : Академвидав, 2004. 352с.

16. Дідук Г. І. Лінгвостилістичні та комунікативно-ситуативні вправи на уроках української мови у 5 – 7 класах. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. 80 с.

17. Дороз В.Ф. Методика навчання української мови в загальноосвітніх закладах : навч. посібник. К., 2008.

18. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України : гол. ред. В. Г. Кремень. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

19. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н. П. Наволокова. Х. : Вид. група «Основа», 2009. 176 с.

20. Кочан І. М., Захлюпана Н. М. Українська лінгводидактика в іменах : словник-довідник. Львів, 2011. 237 с.

21. Когут О.І. Інноваційні технології навчання української мови і літератури. Тернопіль : Астон, 2005. – 204 с.

22. Кучеренко І.А. Теоретичні і методичні засади сучасного уроку української мови в основній школі : монографія. Умань, : ФОП Жовтий О.О., 2014. 410 с.

23. Мельничайко О. Рідна мова. Комунікативні вправи : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. – 48 с.

24. Омельчук С. А. Навчання морфології української мови на засадах дослідницького підходу: теорія і практика. К. : Генеза, 2014. 368 с.

25. Остапенко Н.М., Симоненко Т. В., Руденко В. М. Технологія сучасного уроку української мови : навч. посібник К. : ВЦ «Академія», 2011. 248 с.

26. Пентилюк М. І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : зб. статей. К. : Ленвіт, 2011. 256 с.
27. Пентилюк М.І., Окунович Т.Г. Сучасний урок української мови. Х. : Вид. група «Основа», 2007. 176 с.
28. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання : Теорія, практика, досвід : метод. посібник К. : АСК, 2002. 135с.
29. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання. К. : АСК, 2007. 144с.
30. Семенов О., Грищенко О. Інтегративні основи розвитку педагогічної майстерності вчителя гуманітарних дисциплін : навч. посіб. Київ, 2015. 217с.
31. Сидоренко В. В. Шляхи удосконалення професійної компетентності учителя української мови та літератури в умовах особистісно орієнтованого навчання : навч.-метод. посібник. Донецьк : Каштан, 2008. 193 с.
32. Технологія сучасного уроку рідної мови : навч. посібник / Н.М. Остапенко, Т.В. Симоненко, В.М. Руденко. К., 2012.
33. Фурсова Л. Інтегровані уроки мови й літератури : проблемний підхід. Тернопіль Мандрівець, 2008. 224 с.
34. Чернецька Т. Сучасний урок : теорія і практика моделювання : навч. посібник К. : ТОВ «Праймадрук», 2011. 352 с.
35. Шарко В. Д. Сучасний урок : технологічний аспект : посібник для вчителів і студентів. К. : СПД Богданова А. М., 2007. 220 с.
36. Яворська С. Становлення і розвиток методики навчання української мови як науки в середній школі : у 2-х книгах. Слов'янськ, 2004.

Інтернет-ресурси

37. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах: модульний курс : посібник для студ. педагогічних ун-тів та ін-тів / за ред. М.І.Пентилюк URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/0564/396/1>
38. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <http://mon.gov.ua/konczepczija.pdf>
39. Закон «Про загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/-show/651-14>
40. Навчальні програми для 10-11 класів. Українська мова. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
41. Навчальні програми для 5-9 класів. Українська мова. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas> imzo.gov.ua
42. Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 10-11-й клас. Рівень стандарту (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407)). URL:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/-navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>.

43. Українська мова. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11-й клас. Профільний рівень (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407 URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>).

44. Іван Огієнко (Митрополит Іларіон). Наука про рідномовні обов'язки URL: <https://ntsh.org/node/620>

45. Нагрибельна, І. А. Самостійна робота в системі підготовки майбутніх учителів початкових класів до навчання української мови : монографія / І. А. Нагрибельна. – Херсон, 2016. – 348 с. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/6581>

ЛЕКЦІЙНИЙ МІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ЗВО

ЛЕКЦІЯ № 10

Тема: Дидактичні засади навчання мови у ЗВО

Мета: з'ясувати найголовніші дидактичні засади мовної освіти у ЗВО.

Завдання: Визначити закономірності навчання мови у вищій школі; спираючись на праці вчених-лінгводидактів, схарактеризувати систему принципів навчання мови, визначити критерії їх групування; на прикладах розкрити сутність загальнонаукових і специфічних принципів.

Анотація. У лекції аналізується науковий апарат дидактичних основ навчання мови. Визначаючи закономірності навчання, виділяються ті, що властиві вишівській лінгводидактиці. Значну увагу приділено критеріям та класифікації принципів навчання, виділено й схарактеризовано систему принципів як традиційних, так і інноваційних, властивих сучасній методиці навчання мови у ЗВО.

План

1. Закономірності навчання мови у ЗВО.
2. Система принципів навчання мови.
3. Критерії та класифікації принципів навчання.
4. Загальнодидактичні та специфічні принципи навчання.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 15, 17, 18, 19, 26, 40-43.

ЛЕКЦІЯ № 11

Тема: Методи, прийоми і засоби навчання мови у ЗВО

Мета: поглибити знання здобувачів вищої освіти про методи, прийоми і засоби навчання мови у ЗВО і виділити найголовніші з них.

Завдання: Схарактеризувати сутність понять *метод*, *прийом*, *засіб*, визначити критерії класифікації їх; з'ясувати місце активних методів і

прийомів навчання, особливу увагу звернувши на інтерактивний метод та сучасні засоби навчання, включаючи інтернетресурси.

Анотація. У лекції здійснено аналіз основного наукового апарату, що дає змогу здобувачам осмислити його сутність. Особливу увагу приділено характеристиці активних методів та прийомів реалізації їх. Осібно виділено інтерактивний метод та схарактеризовано його прийоми; використано зіставний аналіз його прийомів у школі і виші. Проаналізовано засоби навчання мови у ЗВО, зокрема ІТ-технологій.

План

1. Аналіз наукових підходів до визначення поняття «метод навчання».
2. Критерії класифікації методів і прийомів навчання.
3. Активні методи навчання.
4. Інтерактивний метод навчання.
5. Сучасні засоби навчання мови у ЗВО.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 17, 21, 26, 29, 31, 37, 38, 39.

ЛЕКЦІЯ № 12

Тема: Форми організації навчальної роботи у вищій школі

Мета: з'ясувати роль і місце різних форм роботи у ЗВО.

Завдання: сформулювати розуміння суті і ролі поняття *форми організації навчання*; ознайомитися з типами лекцій, семінарських і практичних занять; усвідомити функції аудиторних занять; набути навичок підготовки різних занять у ЗВО.

Анотація. Актуалізувати досвід спостереження різних форм проведення занять у вищій школі. Звернути увагу на типологію лекцій, методик підготовки та проведення їх. Продемонструвати форми і засоби підготовки й проведення семінарських і практичних занять. Звернути увагу на специфіку занять з різних дисциплін мовознавчого циклу. Акцентувати на ролі наочності та її презентації під час проведення різних занять.

План

1. Визначення сутності поняття «форми організації навчання».
2. Система форм навчальної роботи.
3. Типологія лекцій.
4. Особливості організації семінарських і практичних занять з лінгвістичних дисциплін.
5. Інші види навчальної роботи у ЗВО.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 16, 17, 21, 26, 29, 31, 37, 38, 39.

ЛЕКЦІЯ № 13

Тема: Технологія навчання у вищій школі

Мета: з'ясувати сутність поняття технологія навчання у ЗВО та продемонструвати різні види її.

Завдання: розкрити теоретичні основи навчального процесу у ЗВО; з'ясувати особливості традиційних та інноваційних технологій (проектування, ІТ-технологій та ін.) навчання мови у вищій школі; виділити особливості підготовки майбутнього вчителя-словесника у школах нацменшин.

Анотація. У лекції з'ясовується сутність понять *технологія, педагогічна технологія* з опорою на праці дидактів та лінгводидактів. Аналізуються сучасні шкільні та вишівські технології, проєктний, дослідницький та технологічний підходи до навчання мови. Акцентується увага на таких проблемах, як технологія формування лінгводидактичної, комунікативної компетентності, підготовки викладача до роботи у нефілологічних вишах, учителя у школах нацменшин та ін. Виділено проблему підготовки здобувача вищої освіти до використання ІТ-технологій.

План

1. Наукове трактування поняття «технологія навчання».
2. Традиційні та інноваційні технології навчання мови.
3. Проектування й організація навчального процесу у ЗВО.
4. Технологія формування лінгводидактичної компетентності магістрантів.

5. Особливості педагогічної діяльності майбутнього філолога у школах нацменшин.

6. Використання ІТ-технологій у навчальному процесі.

7. Інтерактивне навчання мови.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 3, 4, 5, 7, 9, 15, 19, 21, 22, 25, 28, 32, 35, 37, 38.

ЛЕКЦІЯ № 14

Тема: Навчально-дослідна і науково-дослідна робота студентів

Мета: ознайомити здобувачів вищої освіти з формами дослідницької роботи, технологією підготовки й результативності їх.

Завдання: з'ясувати теоретичні засади різних форм наукових досліджень здобувачів; визначити роль їх і функції в професійній підготовці філологів, розкрити технологію керівництва різними видами дослідницьких робіт.

Анотація: У лекції акцентується на ролі дослідницьких умінь майбутнього філолога. Особлива увага звертається на необхідності працювати з науковою літературою в плані підвищення професійної кваліфікації. Наголошується на вимогах до сучасного здобувача проводити дослідницьку роботу, ділитися досвідом на сторінках преси.

План

1. Дослідницький підхід до професійної підготовки магістрантів.
2. Особливості навчально-дослідної роботи студентів.
3. Різновиди науково-дослідної роботи у ЗВО.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 3, 5, 7, 9, 15, 17, 26, 37, 38.

ЛЕКЦІЯ № 15

Тема: Самостійна робота у вищій школі

Мета: ознайомити здобувачів вищої освіти зі змістом і формами самостійної роботи філологів.

Завдання: з'ясувати сутність самостійної роботи, її місце і роль у професійній підготовці здобувачів, розкрити технологію керівництва цим процесом викладачем ЗВО.

Анотація: У лекції акцентується увага на тому, що приєднання до Болонської декларації вишів України викликало необхідність активізувати самостійну роботу здобувачів вищої освіти, допомогти їм оволодіти різними її формами і методами. Наголошується на тому, що уміння самоудосконалюватися, саморозвиватися, підвищувати свій професійний рівень - вимога сьогодення до спеціалістів різних профілів, і особливо до філолога. Ознайомлення з різними формами самостійної роботи є нагальною потребою майбутнього філолога.

План

1. Наукові основи організації самостійної роботи магістрантів.
2. Різновиди самостійної роботи студентів.
3. Зміст самостійної роботи студента.
4. Система забезпечення самостійної роботи студентів: навчально-методичні засоби.
5. Контроль самостійної роботи й оцінка її результатів.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 3, 7, 8, 9, 14, 17, 29, 30, 31, 37, 38, 39.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні

46. Костів О., Сколоздра-Шепітко О. Методика викладання української мови : навч.-метод. посібник. Львів, 2018. 202 с.

47. Пентиліук М. І., Окунович Т.Г. Методика навчання української мови у таблицях і схемах : навч. посіб. К. : «Ленвіт», 2006. 134 с.

48. Копусь О.А. Теоретичні засади формування фахової лінгводидактичної компетентності майбутніх магістрів-філологів у вищому навчальному закладі : монографія. Одеса, 2012. 429 с.

49. Методика викладання української мови в середніх освітніх закладах / Кол авторів за ред. М. Пентиліук. К. : Ленвіт, 2009. 400 с.

50. Омельчук С.А. Сучасна українська лінгводидактика: норми в термінології і мовна практика фахівців : монографія. К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2019. 356.

51. Плиско К. Теорія і методика навчання української мови в середній школі. Харків : ХДПУ, 2001. 115 с.

52. Практикум з методики навчання української мови / Кол. авторів за ред. М. І. Пентилюк. К. : Ленвіт, 2003. 302 с.

53. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах : модульний курс : посібник для студентів / Кол. авторів за ред. М. І. Пентилюк. К. : Ленвіт, 2011. 366 с.

54. Словник-довідник з української лінгводидактики : навч. посіб. / Кол. авторів за ред. М.І. Пентилюк. К. : Ленвіт, 2015. 320 с.

55. Словник-довідник з української лінгводидактики : навчальний посібник. / Кол. авторів за ред. М. І. Пентилюк [О. М. Горошкіна, Н. Єсаулова, О. Лук'янченко та ін.]. К. : Ленвіт, 2003. 149 с.

Додаткові

56. Бровко О.О., Горошкіна О.М., Нікітіна А.В., Порохня Л.В., Шестопалова Т.П. Позакласна робота з української мови і літератури: олімпіади, науково-дослідницька робота. Луганськ, 2005.

57. Біляєв О.М. Лінгводидактика рідної мови. К.: Генеза, 1994. 180 с.

58. Варзацька Л. Інтегровані уроки рідної мови і мовлення. 5 клас : посібник для вчителя. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2010. 120 с.

59. Варзацька Л. Формування оргдіяльнісних умінь на уроках української мови в старшій школі на академічному рівні: метод. посіб. К. : Педагогічна думка, 2012. 144 с.

60. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. К. : Академвидав, 2004. 352с.

61. Дідук Г. І. Лінгвостилістичні та комунікативно-ситуативні вправи на уроках української мови у 5 – 7 класах. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. 80 с.

62. Дороз В.Ф. Методика навчання української мови в загальноосвітніх закладах : навч. посібник. К., 2008.

63. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України : гол. ред. В. Г. Кремень. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.

64. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н. П. Наволокова. Х. : Вид. група «Основа», 2009. 176 с.

65. Кочан І. М., Захлюпана Н. М. Українська лінгводидактика в іменах : словник-довідник. Львів, 2011. 237 с.

66. Когут О.І. Інноваційні технології навчання української мови і літератури. Тернопіль : Астон, 2005. – 204 с.
67. Кучеренко І.А. Теоретичні і методичні засади сучасного уроку української мови в основній школі : монографія. Умань, : ФОП Жовтий О.О., 2014. 410 с.
68. Мельничайко О. Рідна мова. Комунікативні вправи : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. – 48 с.
69. Омельчук С. А. Навчання морфології української мови на засадах дослідницького підходу: теорія і практика. К. : Генеза, 2014. 368 с.
70. Остапенко Н.М., Симоненко Т. В., Руденко В. М. Технологія сучасного уроку української мови : навч. посібник К. : ВЦ «Академія», 2011. 248 с.
71. Пентиліук М. І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : зб. статей. К. : Ленвіт, 2011. 256 с.
72. Пентиліук М.І., Окуневич Т.Г. Сучасний урок української мови. Х. : Вид. група «Основа», 2007. 176 с.
73. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання : Теорія, практика, досвід : метод. посібник К. : АСК, 2002. 135с.
74. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання. К. : АСК, 2007. 144с.
75. Семенов О., Грищенко О. Інтегративні основи розвитку педагогічної майстерності вчителя гуманітарних дисциплін : навч. посіб. Київ, 2015. 217с.
76. Сидоренко В. В. Шляхи удосконалення професійної компетентності учителя української мови та літератури в умовах особистісно орієнтованого навчання : навч.-метод. посібник. Донецьк : Каштан, 2008. 193 с.
77. Технологія сучасного уроку рідної мови : навч. посібник / Н.М. Остапенко, Т.В. Симоненко, В.М. Руденко. К., 2012.
78. Фурсова Л. Інтегровані уроки мови й літератури : проблемний підхід. Тернопіль Мандрівець, 2008. 224 с.
79. Чернецька Т. Сучасний урок : теорія і практика моделювання : навч. посібник К. : ТОВ «Праймадрук», 2011. 352 с.
80. Шарко В. Д. Сучасний урок : технологічний аспект : посібник для вчителів і студентів. К. : СПД Богданова А. М., 2007. 220 с.
81. Яворська С. Становлення і розвиток методики навчання української мови як науки в середній школі : у 2-х книгах. Слов'янськ, 2004.

Інтернет-ресурси

82. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах: модульний курс : посібник для студ. педагогічних ун-тів та ін-тів / за ред. М.І.Пентиліук URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/0564/396/1>

83. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <http://mon.gov.ua/konczepczyia.pdf>

84. Закон «Про загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/-show/651-14>

85. Навчальні програми для 10-11 класів. Українська мова. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

86. Навчальні програми для 5-9 класів. Українська мова. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas> imzo.gov.ua

87. Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 10-11-й клас. Рівень стандарту (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407)). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/-navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>.

88. Українська мова. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11-й клас. Профільний рівень (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407 URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>).

89. Іван Огієнко (Митрополит Іларіон). Наука про рідномовні обов'язки URL: <https://ntsh.org/node/620>

90. Нагрибельна, І. А. Самостійна робота в системі підготовки майбутніх учителів початкових класів до навчання української мови : монографія / І. А. Нагрибельна. – Херсон, 2016. – 348 с. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/6581>

МОДУЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Методичні поради до самостійної роботи

Зміст курсу «Методика викладання української мови у ЗВО» передбачає значну кількість часу на самостійну роботу (94 год. для очної форми навчання і 120 год. для заочної).

Це вимагає від здобувачів вищої освіти серйозної уваги до самостійного опрацювання матеріалу з лінгводидактики вищої школи.

Самостійна робота здобувачів має два напрями поглиблення й розширення знань, умінь і навичок, набутих на лекціях і семінарських заняттях, та опрацювання низки питань що потребують цілком самостійного вивчення.

Перший напрям самостійної роботи спрямований на поглиблене опрацювання окремих питань, порушених на лекціях і на семінарських заняттях. Це, зокрема, ознайомлення з державними документами про середню і вищу мовну освіту, праці провідних учених, питання лінгводидактики, пов'язані з теоретичною підготовкою здобувачів (принципи навчання, навчально- й науково-дослідна робота, методична підготовка викладача вищої школи до роботи на філологічних та нефілологічних факультетах та ін.). Опрацювання цього матеріалу потребує уважного сприйняття змісту лекцій та активної роботи на семінарських заняттях.

Другий напрям самостійної роботи пов'язаний з практичною підготовкою майбутнього філолога - викладача у вищій школі I–IV рівнів акредитації. Від студента вимагається ознайомлення з навчальною документацією кафедри, аналіз робочих програм, підручників, посібників і різних видів занять у ЗВО, розроблення конспектів лекцій і практичних занять тощо. Цей аспект самостійної роботи продовжується й під час асистентської практики здобувачів.

Попри більш-менш достатній бюджет часу (30 год лекцій і 26 год семінарських / практичних занять для очної форми навчання; 12 год. лекцій і 10 год семінарських / практичних занять – для заочної), від здобувача вимагається максимально активна самостійна робота. При цьому слід зауважити, що підручники, посібники з дисципліни вивчення практично відсутні, а в бібліотеці університету література в основному орієнтована на шкільну методику. Щоб підготуватися до іспиту, необхідно опрацювати велику кількість монографічної літератури, праці з педагогіки, психології, державні документи з питань мовної освіти. Цьому допоможе рекомендований список літератури до дисципліни та колективні й індивідуальні консультації викладача.

Окрім рекомендованої літератури, здобувачеві потрібно віднайти й опрацювати наукові статті, розміщені в часописах, у збірниках наукових праць, а також користуватися Інтернет-джерелами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЛІНГВОДИДАКТИКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

ТЕМА 1. Мета, зміст, завдання, структура навчальної дисципліни

Завдання:

1. Скласти список джерел про мовну освіту.
2. Визначити основні завдання вищої освіти в Україні.

3. Підготувати анотації на одну із опрацьованих наукових праць.

Методичні поради:

Виконання завдань потребує опрацювання наукової літератури з теми. Користуючись словником лінгводидактичних термінів та інтернетом, необхідно дібрати літературу про мовну освіту. Для анотації необхідно вибрати з наукових джерел те, що найповніше розкриває суть і завдання мовної освіти в Україні.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 1, 3, 5, 7, 18, 20, 26, 38, 39, 40, 41

ТЕМА 2. Лінгводидактика як наука і навчальна дисципліна

Завдання:

1. Ознайомитися із працею С. Яворської (за сп. літ. поз. 36)
2. Підготувати анотацію на працю С. Яворської.
3. Скласти список наукових джерел про лінгводидактику як науку.
4. Підготувати тези доповіді про одного із сучасних лінгводидактів.

Методичні поради:

Щоб ознайомитися з історією української лінгводидактики, варто використати працю С. Яворської та скласти анотацію. підготовка списку наукових джерел допоможе визначити зміст і рівень сучасних досліджень. Щоб скласти тези доповіді про сучасних лінгводидактів, слід використати персоналії, представлені у словнику-довіднику з лінгводидактики (за списком джерел поз. 9).

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 3, 4, 5, 7, 9, 15, 18, 20, 26, 37, 38, 39, 40-43.

ТЕМА 3. Теоретичні орієнтири сучасної української лінгводидактики

Завдання:

1. Тезисно з'ясувати суть Загальноєвропейських рекомендацій з питань мовної освіти.
2. Скласти термінологічний словник за опрацьованим матеріалом.

3. З'ясувати основи стандартизації мовної освіти в Україні спираючись на стандарти.

4. Підготувати тези за опрацьованим матеріалом.

5. Скласти бібліографічний покажчик з теми.

Методичні поради:

Щоб засвоїти теоретичні засади сучасної лінгводидактики, необхідно ознайомитися із змістом документів, які регламентують розвиток мовної освіти в Європі й Україні. З цього погляду варта уваги праця О.Копусь (за списком джерел поз. 3). Аналіз законів про мову, зокрема 2020 року, стандартів забезпечить усвідомлення мовної політики та шляхів реалізації її.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 1, 3, 5, 9, 10, 15, 17, 18, 26, 28, 30, 37, 38, 39.

ТЕМА 4. Концепції мовної освіти в Україні

Завдання:

1. Скласти хронологічний перелік концепцій з питань мовної освіти.

2. З'ясувати сутність і роль концепцій когнітивної і комунікативної методик навчання мови (див за сп. літ.).

3. Скласти тезисний план текстів концепцій.

4. Дібрати літературу з проблеми підготовки вчителів в полікультурному середовищі.

5. Скласти анотацію на одну із праць

Методичні поради:

Концептуальні основи мовної освіти в Україні найкраще засвоїти на основі текстів концепцій (1994, 1996, 2002 та ін.).

особливу увагу слід звернути на концепції когнітивної та комунікативної методики навчання української мови (у списку джерел поз. 26). Опрацювання літератури про полікультурне середовище, крос-культурне навчання сприятиме усвідомленню ролі вчителя у вихованні толерантної самоповаги, духовності особистості.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 3, 4, 5, 7, 8, 9, 15, 17, 18, 22, 28, 38, 39.

ТЕМА 5. Зміст, структура і технологія реалізації лінгводидактики вищої школи

Завдання:

1. Проаналізувати працю О.Біляєва (за сп. літ. поз 12).
2. Підготувати анотацію на аналізовану працю.
3. Проаналізувати навчальний план підготовки бакалаврів-філологів й аргументувати інтегрованість дисциплін філологічного та психологічного циклів.
4. На основі аналізу шкільних програм з української мови та тез доповіді з'ясувати сутність інтегративного підходу до навчання української мови.

Методичні поради:

Виконання пропонованих завдань вимагає ознайомлення з працями О. Біляєва й С. Омельчука (за списком літ. поз. 5; 12).

Окрім цього необхідно на сайті університету знайти навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр» і «магістр» й опрацювати їх та аргументувати роль інтегративного підходу у навчальному процесі вищої школи.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 3, 4, 5, 6, 7, 9, 15, 17, 18, 19, 23, 26, 37, 38, 39, 40-43

ТЕМА 6. Загальноєвропейські рекомендації і державні документи з питань мовної освіти в Україні

Завдання:

1. Скласти бібліографічний покажчик джерел про загальноєвропейську інтеграцію мовної освіти та державні документи.
2. Підготувати доповідь з теми «Стандартизація мовної освіти та її рівні».
3. Здійснити аналіз нового закону про українську мову як державну.
4. Підготувати реферат з теми «Філологічна освіта в Україні, та проблеми професійної підготовки вчителя-словесника».

Методичні поради:

Опрацювання попередніх тем забезпечить глибше усвідомлення стандартизованої мовної освіти й ролі Загальноєвропейських орієнтирів у цьому процесі. Підготовка пропонованого реферату допоможе глибше проникнути в суть філологічної освіти в сучасних умовах розвитку суспільства і відповідно завдань вищої школи.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 1, 3, 4, 5, 6, 9, 12, 15, 17, 18, 29, 38, 39

ТЕМА 7. Методологічні засади мовної освіти в Україні

Завдання:

1. Розкрити сутність понять «філософські та соціальні засади освіти в Україні».
2. Скласти бібліографічний покажчик з означеної проблеми.
3. На основі аналізу підручників з методики навчання мови у школі і виші з'ясувати наступність і перспективність професійної підготовки учителя-словесника.
4. Підготувати анотацію на 2-3 аналізовані праці.
5. Ознайомитися з працею І.Огієнка (за сп. літ. поз. 44) та складіть список основних правил користування рідною мовою.
6. Визначте основні особливості вивчення української мови як державної.

Методичні поради:

Розкрити сутність понять *філософія освіти, соціальні передумови розвитку освіти в Україні* допоможе опрацювання новітньої літератури з проблеми й аналіз державних документів з питань розвитку освіти в Україні. Важливим у виконанні завдань означеної теми є ґрунтовний аналіз підручників, посібників, словників. Осмисленню ролі рідної і державної мови в освіті допоможе праця І.Огієнка (за списком літ. поз 44).

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 1, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 17, 18, 26, 29, 30, 31, 38, 39.

ТЕМА 8. Загальнонаукові та професійні підходи до навчання мови у ЗВО

Завдання:

1. На основі аналізу психологічних дисциплін підготуйте тези «Студент як суб'єкт навчальної діяльності у ЗВО».
2. Підготувати реферат з теми «Формування мовної особистості студента-філолога».
3. Ознайомтеся з працями сучасних психолінгвістів з основ мовленнєвої діяльності в середній та вищій школі.
4. З'ясуйте сутність поняття «комунікативна компетентність», спираючись на сучасні термінологічні праці та наукові статті лінгводидактів.

Методичні поради:

Розібравшись із поняттями *аспект* і *підхід*, особливу увагу слід зосередити на засадничих підходах до навчання мови (визначені в стандартах). З'ясуйте сутність понять *компетенція*, *компетентність*, визначте роль компетентнісного підходу. Для цього скористайтесь працями сучасних лінгводидактів.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 4, 7, 9, 10, 12, 13, 15, 17, 22, 26, 28, 29, 37, 38, 39.

ТЕМА 9. Психологічні та психолінгвістичні основи навчання мови у ЗВО

Завдання:

1. З'ясуйте сутність понять «аспект» та «підхід».
2. Аргументуйте, чому в основу Стандарту середньої освіти покладено три засадничі підходи: особистісно-орієнтований, комунікативно-діяльнісний і компетентнісний.
3. Підготувати повідомлення з теми «Компетентнісний підхід – основа професійної підготовки майбутніх філологів».
4. Аргументуйте доцільність системи компетентностей студента-філолога на основі програми курсу.

Методичні поради:

Виконання пропонованих завдань потребує опори на знання психології і психолінгвістики та усвідомлення змісту попередньої теми – підходи до навчання. Особливу увагу слід звернути на систему компетентностей, яких має набути здобувач вищої освіти.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 4, 5, 7, 9, 12, 15, 28, 29, 30, 31, 37, 38, 39.

УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ЗВО

ТЕМА 10. Дидактичні засади навчання мови у ЗВО

Завдання:

1. Проілюструйте закономірності навчання мови на основі шкільних програм.
2. Складіть порівняльну таблицю принципів навчання, спираючись на сучасні підручники, посібники, з лінгводидактики.
3. Розкрийте відмінність загальнодидактичних і специфічних принципів навчання. Підготуйте тези за темою.

Методичні поради:

Опорою для виконання завдань стануть знання з дидактики і шкільної методики навчання мови. Складаючи порівняльну таблицю, принципів навчання у школі і вищі, зверніть увагу на специфіку принципів у лінгводидактиці вищої школи. Спробуйте проаналізувати застосування принципів навчання викладачами лінгвістичних дисциплін.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 15, 17, 18, 19, 26, 40-43.

ТЕМА 11. Методи, прийоми і засоби навчання мови у ЗВО

Завдання:

1. Спираючись на термінологічні словники з педагогіки і лінгводидактики, випишіть визначення методів, прийомів і засобів навчання. Аргументуйте дефініції.
2. Наведіть приклади використання активних методів і прийомів на основі спостереження занять у вищій школі.
3. Ознайомтеся з працею О.Пометун (за сп. літ. поз. 29). Підготуйте анотацію.
4. Наведіть 2-3 приклади застосування інтерактивних прийомів на уроках української мови. Використайте праці вчених-методистів (за сп. літ. поз. 13, 22, 24, 25, 32, 33, 35).

Методичні поради:

Робота зі словниками допоможе розібратися в суті основних термінів вишівської лінгводидактики. Особливу увагу необхідно звернути на активні методи, прийоми і засоби навчання. Окремо слід виділити прийоми інтерактивного методу з його різноманітними прийомами і формами реалізації. Варто було б вести спостереження на заняттях викладачів щодо використання ними інтерактивного навчання.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 17, 21, 26, 29, 31, 37, 38, 39.

ТЕМА 12. Форми організації навчальної роботи у вищій школі

Завдання:

1. Складіть бібліографічний покажчик праць, присвячених формам навчання у вищій школі.
2. Підготуйте реферат з теми: «Лекція у вищій школі».
3. Підготуйте 2-3 плани практичних (семінарських занять) з мовознавчих дисциплін.
4. Наведіть 2-3 приклади проведення інших навчальних занять (колоквіум, консультація, контроль знань, умінь і навичок).

Методичні поради:

Виконання пропонованих завдань залежить, по-перше, від засвоєння теоретичних основ вищівського навчання, а, по-друге, від спостереження й аналізу різних форм організації освітнього процесу у виші. Важливу роль у набутті досвіду викладання у ЗВО відіграє виконання практичних завдань 2,3 і 4.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 15, 16, 17, 21, 26, 29, 31, 37, 38, 39.

ТЕМА 13. Технологія навчання у вищій школі

Завдання:

1. Підготуйте тези з теми «Наукове трактування сутності поняття “технологія навчання”».
2. Складіть список наукових джерел, присвячених технології уроку
3. Складіть проспект лекції з використанням проектних технологій.
4. Розробіть 2-3 практичних заняття з елементами ІТ-технологій.
5. Підготуйте реферат з теми «Особливості підготовки вчителя-словесника до роботи в школах нацменшин».

Методичні поради:

Виконання пропонованих завдань вимагає належної теоретичної підготовки (засвоєння матеріалу лекцій, опрацювання наукової літератури). Велике значення для професійної підготовки здобувачів вищої освіти матимуть завдання 3,4,5.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 3, 4, 5, 7, 9, 15, 19, 21, 22, 25, 28, 32, 35, 37, 38.

ТЕМА 14. Навчально-дослідна і науково-дослідна робота студентів

Завдання:

1. Опрацюйте монографію С.Омельчука (за сп. літ. поз. 5).
2. Складіть анотацію книги.
3. З'ясуйте сутність понять «навчально-дослідна» і «науково-дослідна» робота.
4. Підготуйте реферат до круглого столу «різновиди навчально- та науково-дослідної роботи у ЗВО та методика підготовки їх»

Методичні поради:

Виконання завдань потребує ознайомлення з новими працями про дослідницький підхід та його методи, зокрема з працею С. Омельчука (за списком літ. поз. 5, 24).

Спираючись на власний досвід дослідницької роботи упродовж навчання у вищій школі, спробуйте узагальнити роль науково-дослідницьких знань й умінь у підготовці сучасного вчителя-словесника й ученого-лінгводидакта.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 3, 5, 7, 9, 15, 17, 26, 37, 38.

ТЕМА 15. Самостійна робота у вищій школі

Завдання:

1. Працюйте монографію І. Нагрибельної (за сп. літ. поз. 45).
2. Складіть словничок термінів за опрацьованим матеріалом.
3. Складіть пам'ятку для студента-філолога «Технологія підготовки і проведення самостійної роботи студента».
4. Підготуйте реферат з теми «Різновиди самостійної роботи та контроль за їх виконанням».

Методичні поради:

Найголовніше у виконанні завдань до теми – усвідомлення суті і ролі самостійної роботи у підготовці сучасного спеціаліста, вироблення вмінь планувати та виконувати самостійну роботу, плануючи свій час.

Слід запам'ятати, що самостійна робота не тільки сприяє професійному становленню майбутнього філолога, але й формуванню низки позитивних якостей людини – відповідальності, самоорганізації, самоконтролю тощо.

Література

За списком літератури, поданим у кінці, позиції: 3, 7, 8, 9, 14, 17, 29, 30, 31, 37, 38, 39.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основної

91. Костів О., Сколоздра-Шепітко О. Методика викладання української мови : навч.-метод. посібник. Львів, 2018. 202 с.

92. Пентиліук М. І., Окунович Т.Г. Методика навчання української мови у таблицях і схемах: навч. посіб. К. : «Ленвіт», 2006. 134 с.

93. Копусь О.А. Теоретичні засади формування фахової лінгводидактичної компетентності майбутніх магістрів-філологів у вищому навчальному закладі : монографія. Одеса, 2012. 429 с.

94. Методика викладання української мови в середніх освітніх закладах / Кол авторів за ред. М. Пентиліук. К. : Ленвіт, 2009. 400 с.

95. Омельчук С.А. Сучасна українська лінгводидактика: норми в термінології і мовна практика фахівців : монографія. К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2019. 356.

96. Плиско К. Теорія і методика навчання української мови в середній школі. Харків : ХДПУ, 2001. 115 с.

97. Практикум з методики навчання української мови / Кол. авторів за ред. М. І. Пентиліук. К. : Ленвіт, 2003. 302 с.

98. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах : модульний курс : посібник для студентів / Кол. авторів за ред. М. І. Пентиліук. К. : Ленвіт, 2011. 366 с.

99. Словник-довідник з української лінгводидактики : навч. посіб. / Кол. авторів за ред. М.І. Пентиліук. К. : Ленвіт, 2015. 320 с.

100. Словник-довідник з української лінгводидактики : навчальний посібник. / Кол. авторів за ред. М. І. Пентиліук [О. М. Горошкіна, Н. Єсаулова, О. Лук'янченко та ін.]. К. : Ленвіт, 2003. 149 с.

Додаткової

101. Бровко О.О., Горошкіна О.М., Нікітіна А.В., Порохня Л.В., Шестопалова Т.П. Позакласна робота з української мови і літератури: олімпіади, науково-дослідницька робота. Луганськ, 2005.

102. Біляєв О.М. Лінгводидактика рідної мови. К.: Генеза, 1994. 180 с.
103. Варзацька Л. Інтегровані уроки рідної мови і мовлення. 5 клас : посібник для вчителя. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2010. 120 с.
104. Варзацька Л. Формування оргдіяльнісних умінь на уроках української мови в старшій школі на академічному рівні: метод. посіб. К. : Педагогічна думка, 2012. 144 с.
105. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. К. : Академвидав, 2004. 352с.
106. Дідук Г. І. Лінгвостилістичні та комунікативно-ситуативні вправи на уроках української мови у 5 – 7 класах. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. 80 с.
107. Дороз В.Ф. Методика навчання української мови в загальноосвітніх закладах : навч. посібник. К., 2008.
108. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України : гол. ред. В. Г. Кремень. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
109. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н. П. Наволокова. Х. : Вид. група «Основа», 2009. 176 с.
110. Кочан І. М., Захлюпана Н. М. Українська лінгводидактика в іменах : словник-довідник. Львів, 2011. 237 с.
111. Когут О.І. Інноваційні технології навчання української мови і літератури. Тернопіль : Астон, 2005. – 204 с.
112. Кучеренко І.А. Теоретичні і методичні засади сучасного уроку української мови в основній школі : монографія. Умань, : ФОП Жофтий О.О., 2014. 410 с.
113. Мельничайко О. Рідна мова. Комунікативні вправи : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. – 48 с.
114. Омельчук С. А. Навчання морфології української мови на засадах дослідницького підходу: теорія і практика. К. : Генеза, 2014. 368 с.
115. Остапенко Н.М., Симоненко Т. В., Руденко В. М. Технологія сучасного уроку української мови : навч. посібник К. : ВЦ «Академія», 2011. 248 с.
116. Пентиліук М. І. Актуальні проблеми сучасної лінгводидактики : зб. статей. К. : Ленвіт, 2011. 256 с.
117. Пентиліук М.І., Окуневич Т.Г. Сучасний урок української мови. Х. : Вид. група «Основа», 2007. 176 с.
118. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання : Теорія, практика, досвід : метод. посібник К. : АСК, 2002. 135с.
119. Пометун О. І. Енциклопедія інтерактивного навчання. К. : АСК, 2007. 144с.

120. Семенов О., Грищенко О. Інтегративні основи розвитку педагогічної майстерності вчителя гуманітарних дисциплін: навч. посіб. Київ, 2015. 217с.
121. Сидоренко В. В. Шляхи удосконалення професійної компетентності учителя української мови та літератури в умовах особистісно орієнтованого навчання : навч.-метод. посібник. Донецьк : Каштан, 2008. 193 с.
122. Технологія сучасного уроку рідної мови : навч. посібник / Н.М. Остапенко, Т.В. Симоненко, В.М. Руденко. К., 2012.
123. Фурсова Л. Інтегровані уроки мови й літератури : проблемний підхід. Тернопіль Мандрівець, 2008. 224 с.
124. Чернецька Т. Сучасний урок : теорія і практика моделювання : навч. посібник К. : ТОВ «Праймадрук», 2011. 352 с.
125. Шарко В. Д. Сучасний урок : технологічний аспект : посібник для вчителів і студентів. К. : СПД Богданова А. М., 2007. 220 с.
126. Яворська С. Становлення і розвиток методики навчання української мови як науки в середній школі : у 2-х книгах. Слов'янськ, 2004.

Інтернет-ресурсів

127. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах: модульний курс : посібник для студ. педагогічних ун-тів та ін-тів / за ред. М.І.Пентилюк URL: <http://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/0564/396/1>
128. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи URL:<http://mon.gov.ua/konczepczyia.pdf>
129. Закон “Про загальну середню освіту”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/-show/651-14>
130. Навчальні програми для 10-11 класів. Українська мова. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
131. Навчальні програми для 5-9 класів. Українська мова. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas> imzo.gov.ua
132. Українська мова. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. 10-11-й клас. Рівень стандарту (затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407)). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/-navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>.
133. Українська мова. Програма для профільного навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11-й клас. Профільний рівень

(затверджена наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407 URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>).

134. Іван Огієнко (Митрополит Іларіон). Наука про рідномовні обов'язки URL: <https://ntsh.org/node/620>

135. Нагрибельна, І. А. Самостійна робота в системі підготовки майбутніх учителів початкових класів до навчання української мови : монографія / І. А. Нагрибельна. – Херсон, 2016. – 348 с. URL: <http://ekhsuir.kspu.edu/handle/123456789/6581>

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Філософські засади освіти в Україні.
2. Соціологічні чинники філологічної освіти.
3. Лінгвістичні основи лінгводидактики вищої школи.
4. Студент\філолог як суб'єкт навчально-виховної діяльності.
5. Діалогізація навчального процесу у ЗВО.
6. Наукові засади формування професійного мовлення студентів-філологів.
7. Культура мовлення філолога.
8. Проблеми професійної підготовки студентів-філологів.
9. Психологічні засади підготовки майбутніх філологів.
10. Рідномовний аспект майбутнього філолога.
11. Інтегровальний характер фахової підготовки майбутнього філолога.
12. Лінгводидактика: прагматичний і теоретичний аспекти.
13. Технологія навчання в педагогічній науці і практиці.
14. Проблема інтерактивного навчання в середній і вищій школі.
15. Зміст і форми науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.
16. Модульно-розвивальна система навчання мови.
17. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти.
18. Гра у навчальному процесі у ЗВО.
19. Етика викладача ЗВО та вчителя-словесника.
20. Мовленнєва діяльність майбутнього філолога.
21. Концептуальні засади мовної освіти у ЗВО.
22. Компетентнісний та особисто орієнтований підхід до професійної підготовки майбутнього філолога.
23. Інтерактивні технології навчання на філологічних факультетах.

ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ здобувачів вищої освіти

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Філософія освіти.
2. Стандартизація мовної освіти в Україні.
3. Основи мовленнєвої діяльності філологів.
4. Концептуальні засади мовної освіти в Україні.
5. Інтегративні процеси у підготовці сучасного філолога.
6. Рідномовний підхід до професійної підготовки філологів.
7. Структура навчальних планів у ЗВО.
8. Зміст і форми занять у вищій школі.
9. Технологія проведення занять.
10. Основи мовленнєвої діяльності: теоретичний аспект.
11. Професійне спілкування: зміст, форми, засоби.
12. Роль і місце навчально- і науково-дослідної діяльності у галузі лінгводидакти вищої школи.
13. Зміст і форми наукових досліджень майбутніх філологів.
14. Загальноєвропейські рекомендації з питань мовної освіти.
15. Концепції мовної освіти в Україні:
 - а) Концепції мовної освіти в середній школі;
 - б) Концепції мовної освіти в 12-річній школі;
 - в) Концепції профільного навчання української мови.
16. Стандарт мовної освіти в Україні.
17. Програма курсу «Методика викладання української мови».
18. Зміст і форми навчальної роботи (лекції, семінарські, практичні, лабораторні заняття).
19. Модульна система навчання мови.
20. Форми контролю навчальної роботи.
21. Навчально-дослідна робота (конспекти, реферати, доповіді, конкурси, олімпіади).
22. Виробнича та асистентська практика здобувачів вищої освіти.
23. Науково-дослідна робота (курсіві, дипломні проєкти, магістерські дисертації, наукові роботи на конкурс, доповіді на конференції).
24. Посадова шкала у вищій школі (функції професорсько-викладацького складу).
25. Форми навчально-виховної роботи у ЗВО.
26. Методика проведення лекцій, семінарських, практичних та лабораторних занять у ЗВО.
27. Форми контролю навчальної діяльності здобувачів вищої освіти.
28. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

29. Організація виховної роботи у ЗВО.

30. зміст філологічної освіти в Україні (навчальні плани, програми, підручники, посібники).

31. Технологія проведення занять у ЗВО.